

Gulden boterbloem

Fred Reeder

Locatie: Km-hok 90, 452

Datum: za 14 april 2018

Aanvang: 10.00 uur

Aanwezig: Lucas Breedveld, Tilly Kester, Winny Koelé, Marja Kreike, Joke de Ridder, en Fred Reeder

In het kader van ons project “Staat die plant er nog” was het belangrijkste doel van de eerste planteninventarisatieochtend van 2018 de groeiplaats van de Gulden boterbloem controleren. Maar daar ben je niet zomaar. Over de route vanaf de verzamelplek aan de Turfberg tot aan de Valenberg (net een kilometer) deden we ruim 1,5 uur. Er werden veel kleine beginnende plantjes gevonden maar ook een grote groeiplaats van het Muskuskruid en natuurlijk de Gulden boterbloem die zich de laatste jaren steeds verder uitbreidt. Op het grasveldje van de Gulden boterbloem stond ook een

Gulden boterbloem (Fred Reeder)

plant die al vele malen tot discussie heeft geleid. Een vroeg in het jaar bloeiende smeewortelsoort. Waarschijnlijk is het een restant van een uit cultuur afkomstige bodembedekker (*Symphytum ibiricum*, oude naam *S. glandiflorum*) die vroeger in vele varianten in het openbaar groen werd gebruikt.

Door Marja en Fred werd op een Forsythia een merkwaardig grote wrattensoort gevonden. Enig zoekwerk van Marja op internet bracht aan het licht dat het de Forsythiagal betrof. Zo wordt ie tenminste genoemd, maar eigenlijk is het geen gal. Officieel is het een wortelknobbelsbacterie.

Deze bacterie wordt wel beschreven in gallenboeken omdat de uitwassen die deze bacterie veroorzaakt sterk op gallen lijken. Geen mug of wesp dus, maar een bacterie op een verzwakte Forsythia. Het verschil tussen plantengallen en deze bacterie is dat een gal ophoudt met groeien als de gastheer vertrokken is en deze “bacteriegall” blijft doorgroeien.

Na twee uur waren we welgeteld 2 km gevorderd. Joke, Winny en Lucas wandelden nog even naar de natuurtuin en Marja, Tilly en Fred hielden het voor gezien. De kop was eraf.

Volgende pagina za 21 april 2018

Bedrijventerreinen aflevering 1

Johan Vos

Locatie: Km-hok 92, 451 (bedrijventerrein)

Datum: za 21 april 2018

Aanvang: 10.00 uur

Aanwezig: Lucas Breedveld, Tilly Kester, Wim de Liefde, Henk Lubberding en Johan Vos.

Vanwege het thema “bedrijventerreinen” had Henk van tevoren contact opgenomen met een aantal bedrijven aan het Bredewater om toestemming te krijgen om daar te mogen inventariseren. Van

Stinkend nieskruid (Johan Vos)

twee bedrijven was toestemming verkregen maar toen we eenmaal voor het hek stonden bleek dat toch gesloten te zijn. Het terrein van het al lange tijd leegstaande IBM-gebouw aan de Boerhaavelaan is momenteel in gebruik als opslagplaats voor de HABO. Gezien het hek open stond hebben we daar wel even kunnen rondkijken. Leuk daar was de herontdekking van het Ruw vergeet-mij-nietje (*Myosotis ramosissima*). Dit miniplantje is het vroegst bloeiende vergeet-mij-nietje dat ik vooral ken uit de duinen. In Zoetermeer is het een zeldzame verschijning.

De twee terreinen aan het Bredewater bleken via de “achterdeur” wel bereikbaar te zijn. Daar wachtte ons een reeds lang verlaten parkeerplaats met massale opslag van Vlinderstruik, Stinkend nieskruid (in bloei + een aantal kiemplanten), een jonge Den en de zaailing van een (Canadese) populier. In de rand van de Afrika weg Welriekende agrimonie en later een aantal Grote kaardenbollen. Dit voorjaar zal niet de boeken in gaan als een vroeg voorjaar. Het is recent nog erg koud geweest en dat merk je goed in de natuur.

Volgende pagina donderdag 3 mei 2018

Bedrijventerrein Zoeterhage, aflevering 2

Joke de Ridder

Km hok 30.58.31

Datum: donderdag 3 mei

Aanvang: 19.00 uur

Aanwezig: Tilly Kester, Wim de Liefde, Henk Lubberding (kwam na een uurtje wegens file), Johan Vos en Joke de Ridder

Klein glaskruid (Joke de Ridder)

In het kader van het thema bedrijventerreinen was Zoeterhage aan de beurt.

We hebben eigenlijk alleen de Edisonstraat afgelopen, en een paar achterommetjes van bedrijven bekeken. Er zaten een paar heel leuke verwaarloosde terreintjes bij, smullen!

Leuke soorten waren Geknikte vossenstaart in een grasveld, Grote kaardenbol (op een braakliggend terrein), opvallend veel Ronde ooievaarsbek, Hoenderbeet, Bleekgele droogbloem, Kompassla, Bleeksporig bosviooltje en Klein glaskruid. Verder veel uitgezaaide jonge boompjes van Gewone es, Zwarte els, Paardenkastanje en Berk.

De Ronde ooievaarsbek staat in Zoetermeer vooral bekend als stadsplant, een soort die we niet al te vaak maar wel regelmatig in Zoetermeer tegen komen. De soort houdt volgens de Heukels' van droge, kalkrijke, vaak stenige plaatsen. Een onderscheidend kenmerk zijn de steunblaadjes, die spits en paars zijn.

Totaal hebben we deze avond 103 soorten gestreept.

Ik vond het eigenlijk wonderlijk dat we niet aangehouden werden door politie of beveiliging die, neem ik aan, zo'n bedrijventerrein toch een beetje in de gaten houden. Wij liepen overal maar rond te snuffelen, ik zou het verdacht vinden.

Volgende pagina donderdag 17 mei 2018

Bedrijventerrein Rokkehage, aflevering 3

Joke de Ridder

Km-hok 30.57.45

Datum: donderdag 17 mei

Aanvang: 19.00 uur

Aanwezig: Wim de Liefde, Henk Lubberding, Joke de Ridder, Johan Vos en Rik (HBO-student van de HAS, Den Bosch)

Twee weken na Zoeterhage was het nu de beurt aan Rokkehage. Het is een nog wat ouder

Ronde ooievaarsbek (Tilly Kester)

bedrijventerrein met ook hier gesloten bedrijven en de erbij horende verwaarloosde stukjes buitenruimte. We liepen niet ver van de rondweg, langs de Industrierweg, maar dat bleek de naam te zijn van alle straten in dit gebied. Vandaar ook enige verwarring over het startpunt.

Onze gast Rik keek kritisch hoe wij soorten uit het hoofd determineerden, erg nuttig want gemakzuchtige foutjes sluipen er zo gemakkelijk in. Dus toch weer eens opgezocht hoe het precies zat met die Ooievaarsbekjes.

Ook hier vonden we weer volop Ronde

ooievaarsbek, die zich kennelijk thuis voelt op bedrijventerreinen. Net zoals de Hoenderbeet die we hier ook weer zagen. Verder Gewone zandmuur, Zandhoornbloem, veel grassen natuurlijk in deze tijd van het jaar. Een paar werden meegenomen voor de grassendag, want zonder bloeiwijze is het toch lastig determineren. Verder Kransmuur, Uitstaande vetmuur. Kleine ooievaarsbek en zowaar een echte Koolzaadplant! Die zien we eigenlijk nooit in Zoetermeer. Het was hem echt, met een blauwachtige kleur, geen stengelomvattend blad en dikke hauwen. Op een braakliggend stukje troffen we het hele scala aan uitgezaaide wilgensoorten tegen.

Totaal troffen we deze avond 108 soorten aan.

Volgende pagina donderdag 31 mei en 7 juni 2018

Het nieuwe strepen (1)

Johan Vos

Km-hok 37.17.15

Data: donderdagavond 31 mei en donderdagmiddag 7 juni

Aanvang: resp. 19.00 en 15.00 uur

Aanwezig op 31 mei: Anke de Bruijn, Wim de Liefde, Joke de Ridder en Johan Vos

Aanwezig op 7 juni: Wim de Liefde, Joke de Ridder en Johan Vos

Begin dit jaar hebben we ons met dit hoekje Zoetermeer aangemeld voor het zogenaamde nieuwe strepen. Het nieuwe strepen houdt in dat twee (groepen) tellers onafhankelijk van elkaar een route door het hok afleggen. Daarbij blijft de bezoekduur beperkt. (4-12 uur, afhankelijk van de complexiteit van het landschap) De bedoeling is dat je in die tijd zoveel mogelijk van de aanwezige biotopen bezoekt en zoveel mogelijk soorten vindt.

Grote ratelaar (Johan Vos)

Het betreffende Km-hok was zeer gevarieerd en bestond grofweg uit grotendeels verhard bedrijventerrein, natte en droge hooilandbermen en oeverzones en waterpartijen. Gezien de complexiteit van het Km-hok besloten we om, na de 2,5 uur van 31 mei, nog eens zo'n 1,5 uur op donderdagmiddag 7 juni aan het hok te besteden. Op donderdagavond 31 mei was het weer schitterende, zelf was ik al een uur eerder op locatie aanwezig en ben ik alvast maar begonnen met strepen. Zelfs op de laatste dag van de maand mei zijn er nog overal restanten van voorjaarsbloeiërs herkenbaar zoals bijvoorbeeld van Vroegeling, Zandraket en Kleine veldkers. Op het bedrijventerrein troffen we vooral veel aan zand gebonden soorten zoals Reigersbek, Bleke klapproos, Zandmuur en Zwenkdravik aan. Sowieso zijn er gedurende deze tijd van het jaar heel veel bloeiende grassen te vinden. Daarna bezochten we een aantal hooilandbermen. Op een

natte plek een grote groeiplaats van Grote ratelaar, op afstand duidelijk afwijkend van de in heel Zoetermeer algemeen voorkomende Harige ratelaar. Verderop een stuk waar gedeeltelijk nog water stond met het hele regiment van in Zoetermeer algemeen voorkomende russen, aangevuld met Valse voszegge, Geknikte vossenstaart en Mannagras. Tot slot in een oeverzone aan de rand van ons Km-hok: Breedbladige wespenorchis (nog niet in bloei) en een langgerekte groeiplek van zo'n 25 Rietorchissen.

Totaal scoorden we deze avond in ruim twee uur 139 soorten. Op 7 juni kwamen daar nog zo'n 30 soorten bij.

Volgende pagina vrijdag 15 juni 2018

April tot en met oktober 2018

Midzomer plantenjacht

Fred Reeder

Km-hok 37.57.44, station Zoetermeer-Oost

Datum: vrijdagavond 15 juni

Aanvang: 19.00 uur

Aanwezig: Anke de Bruijn, Winny Koelé, Fred Reeder Joke de Ridder, Johan Vos en twee gasten:
Han van Yperen en Davina White

Floron bestaat dit jaar 30 jaar en in dit kader was er een landelijke actie om in het weekend van 15 t/t 17 juni een "Midzomer plantenjacht" te houden. Dit was dan ook de reden dat de Zoetermeerse plantenwerkgroep op vrijdagavond 14 juni in actie kwam.

Een aankondiging in de plaatselijke bladen resulteerde in 2 extra "floristen". Deze locatie was o.a. gekozen om te laten zien wat een stationsomgeving aan bijzondere soorten kan opleveren. Eerst werd de parkeerplaats onderzocht. We troffen er: 3 soorten melkdistel, Hertshoornweegbree, Bleekgele droogbloem en Zeepkruid, Ondanks dat er een gedeelte gemaaid was konden we het daar al jaren aanwezige IJzerhard terugvinden. Ook de Oosterse Karmozijnbes werd teruggevonden, nu schuin tegenover de plek van eertijds. Leuk was dat we deze avond de twee vormen van Kompassla aantroffen, de ene met gaafrandig blad en de ander met diep ingesneden blad. Bochtig veerspletig zoals dat in de "Heukels" wordt genoemd. Verscholen onder een overdaad aan braamstruiken werd Bolletjesraket gevonden.

Bolletjes raket (Johan Vos)

Op een zeker moment stond er ineens een politiewagen achter ons van waaruit de bekende vraag klonk: "Wat zoeken jullie?". De heren namen genoeg met ons antwoord. Op de vraag of de heren een "rondje reden" kwam de reactie dat in hun termen een rondje een surveillance heette en dat dat hun werk was. Na nog wat heen en weer gekeuvel gingen de mannen weer huns weegs en maakten wij ons rondje af. Twee uur na de start was de parkeerplaats uitvoerig bekeken en gingen we uit elkaar. Terwijl Johan nog even op de trein moest wachten ontdekte hij op het perron nog:

Kleine leeuwenbek, Steenkruidkerns en Reigersbek. De avond leverde totaal 88 soorten op, niet gek voor zo'n smalle strook, ingeklemd tussen de A12 en de spoorlijn Den Haag-Gouda.

Volgende pagina donderdag 5 en 9 juli 2018

April tot en met oktober 2018

Het nieuwe strepen (2)

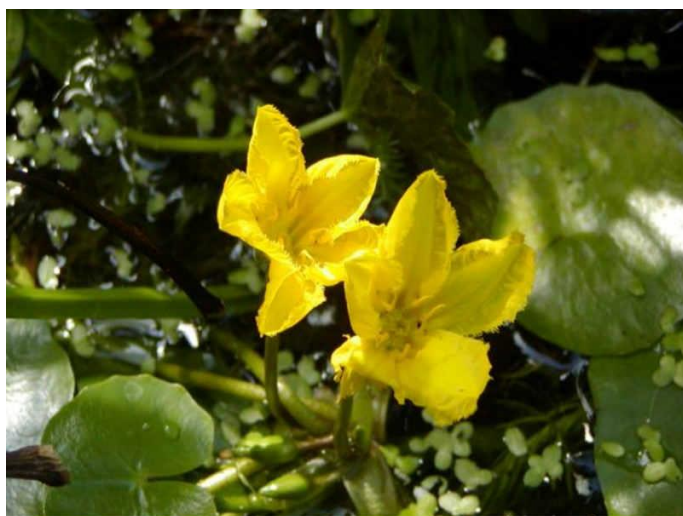
Johan Vos

Km-hok 30.48.52

Data: donderdagavond 5 juli en maandag middag 9 juli

Aanvang: resp. 19.00 uur en 13.30 uur

Aanwezig: Anke de Bruijn, Tilly Kester, Marja Kreike, Henk Lubberding en Johan Vos

Watergentiaan (Fred Reeder)

Het was een prachtige zomeravond. In het kader van het "Nieuwe strepen" was dit Km-hok deze avond aan de beurt. Km-hok 30.48.52 is voor het overgrote deel Alphen aan de Rijn's en niet toegankelijk agrarisch grondgebied. Het ligt maar voor een klein puntje binnen de Zoetermeerse gemeentelijke grenzen en bevat een stuk Slootwegbermen en een puntje Noordelijk Plassengebied.

Dit feit bracht ons op de gedachte dat we deze avond vroeg klaar zouden zijn maar dat pakte toch heel anders uit.

In het puntje Noordelijk Plassengebied troffen we direct al een aantal

Zoetermeerse specialiteiten zoals Trosdravik, Kamgras en Harige ratelaar aan. In de verstoorde berm langs de Slootweg daarentegen een aantal typisch stedelijk soorten zoals Kransgras, Puntwederik en Bleekgele droogbloem. Stedelijke invloeden rijken blijkbaar tot ver buiten de stad. In het water een groot oppervlak met Watergentiaan, een soort die in Zoetermeerse wateren de laatste jaren zeldzamer wordt. De maandag er op heb ik, voor de compleetheid zelf nog het Fietspad dwars door de polder (het "Molenslootpad") gereden om te zoeken naar ontbrekende soorten maar ik trof slechts meer van hetzelfde aan. De totale score voor dit hok bedroeg 123 soorten.

Volgende pagina zaterdag 21 juli 2018

Bedrijventerrein Rokkehage, aflevering 4

Marja Kreike

Km-hok 30.57.45

Datum: zaterdag 21 juli

Aanvang: 10.00 uur

Aanwezig: Tilly Kester, Henk Lubberding, Fred Reeder, Johan Vos en Marja Kreike

In tegenstelling tot ons bezoek van 17 mei aan dit gebied, was het deze zaterdag erg warm.

Harig Vingergras (Fred Reeder)

Rokkehage staat nu niet direct bekend als aantrekkelijk gebied maar ik weet inmiddels al dat zo'n bedrijventerrein qua plantengroei niet minder leuk hoeft te zijn dan een woonwijk of een groenstrook. Er zijn nauwelijks mensen en hondenpoep zie ik nergens. Het is goed toeven in de bermen, ook al zijn ze gortdroog en stoffig. Met z'n vijven kijken we langs hekken (Harig knopkruid, verwaarloosde 'plantenbakken' (Wilde? ridderspoor) en tussen de stoeptegels (Klein kruiskruid, Zwarte nachtschade). Dat er al weken geen regen is gevallen is overal goed te zien. De Bleekgele

droogbloem is hier goed op zijn plaats net zoals het Bezemkruiskruid, een plant die ik ken van stenen dijken en spoorbermen.

Ik hoor langbaardgras roepen; helaas volkomen verdord, maar nog goed herkenbaar. Andere grassen zijn er ook zoals Straatliefdegras en Harig vingergras. We lopen langs een lange loods met kunststofmuren, waar de Bosrank her en der houvast zoekt. Het staat er vol met volledig kaalgevreten Jacobskruiskruid. De zebrarupsen hebben hier niets meer te zoeken. De Kompassla langs het hek is van de vorm met veerspletig blad, er bestaat ook een vorm met ongedeeld blad. Aan de overkant vinden we een Grote weegbree met enigszins getand blad. Om definitief te kunnen vaststellen dat dit de subsp. intermedia (Getande weegbree) is, is lastig. Ook zou deze ondersoort een 'minder' dichtbloemige bloeiaar hebben, helaas zaten die er bij onze planten niet aan.

Gelukkig hebben we de flora niet voor niets bij ons. Voor de enorme fijnstraal slaan we hem open en door de behaarde omwindselbladen blijkt het om de Hoge fijnstraal te gaan. Henk en Fred laten zich niet kennen en beginnen te bladeren om basterdwederiken (iedere keer weer die basterdwederiken!) te determineren en niet voor niets! Ze scoren zowel de Kantige als de Bekliede basterdwederik.

Al die details die je zo gemakkelijk weer vergeet als je te weinig meeloopt. De karakteristieke blaadjes op de vertakkingen bij het Klein streepzaad, de min of meer evenwijdig lopende bladranden van Stippelganzenvoet, de fijnkorrelige nootjes van de Zwaluw tong, de uitstaande onderste zijtakken van de Uitstaande melde, de lange haren op het tuitje van het Perzikkruid, de doosvruchten (2 keer zo hoog als breed) van de Grote klaproos. Soms zijn meer details nodig voor de juiste naam, zoals de rode puntjes (vlammetjes) aan de omwindselbladen van de Gevlamde fijnstraal. Of het ruw behaarde blad, de vertakte stengels en de grijze strepen op de lintbloemen van het Gewoon biggenkruid.

Een enkele keer duik ik op de grond om met een loepje de prachtige witgroene bloempjes te kunnen bekijken van het Kransmuur of schuifelt Til voorzichtig de schuine slootkant af om Klein kroos, Sterrenkroos en Smalle waterpest uit het water te vissen. Het kleine emmertje van Joke had vandaag prima dienst kunnen doen.

Met een loepje naar kransmuur kijken (Fred Reeder)

Rokkehage wordt omzoomd door een braakliggende groenstrook. De bramen zijn er al vroeg rijp, maar hangen te hoog om er veel van te plukken. Hier veel struiken met Wegedoorn als verrassing, verder troffen we hier onverwachts Breedbladige wespenorchis. Zo'n 15 stuks en later om de bocht terug naar de weg nog eens 10 stuks. Voor Henk, Fred en ondergetekende was dat een waardige afsluiting. Johan en Til hielden het nog wat langer vol. Hieronder nog een paar aanvullingen:

Vissen in de sloot (Fred Reeder)

Gevleugeld helmkruid en Zwart tandzaad aan de waterkant, Oranje havikskruid in een gazonstrook en wederom veel Ronde ooievaarsbek. Tot slot zagen Til en Johan een Koninginnepage met krachtige vleugelslag over vliegen richting

Volgende pagina donderdag 2 augustus 2018

Bedrijventerrein Zoeterhage, aflevering 5

Joke de Ridder

Km-hok 30.58.31

Datum: donderdag 2 augustus

Aanvang: 19.00 uur

Aanwezig: Tilly Kester, Henk Lubberding, Johan Vos en Joke de Ridder

We waren hier voor de tweede keer dit jaar. In mei vonden we Bleeksporig bosviooltje en Ronde ooievaarsbek, nu waren we erg benieuwd welke planten een periode van 2 maanden hitte en droogte overleefd hebben. Dat bleek nog alles mee te vallen; Johan, afkomstig van de Heemsteedse zandgrond vond Zoetermeer nog opvallend groen. Terwijl de grasbermen op de zandgrond geheel bruin waren, m.u.v. droogtetolerante soorten als Duizendblad e.d. is dat op de Zoetermeerse klei slechts zeer plaatselijk het geval.

We waren met name geïnteresseerd in de braakliggende terreintjes waar in mei weinig tijd voor overgebleven was. Een leuke vondst daar was Schijnraket (*Erucastrum gallicum*), een plant van de kruisbloemfamilie met lichtgele kroonbladen, groenachtig dooraderd en schuin afstaande hauwen. Leuk is dat deze, in Zoetermeer zeldzame soort ook al in 1998 in dit gebied is waargenomen. Blijkbaar zijn veel soorten veel standvastiger dan wij ons kunnen voorstellen, zelfs in een stedelijk gebied.

Schijnraket (Tilly Kester)

Deze tijd van het jaar breekt de ganzenvoetentijd weer aan: we vonden Zeegroene ganzenvoet als bijzonderheid en verder Mel-, Korrel-, Stippel- en Rode ganzenvoet. Straatliefdegras was, zoals gewoonlijk deze tijd van het jaar ook goed vertegenwoordigd. Toen ik het zoekbeeld weer helder op het netvlies had zag ik hem op vele plekken staan, ook elders in de stad. Naast Straatliefdegras zagen we ook veel Harig vingergras met haren zowel op de bladschede als op de bovenkant van de bladschijf. Andere leuke vondsten waren: Amerikaanse kruidkers (*Lepidium virginicum*), Hoge fijnstraal (*Conyza sumatrensis*), Zwenkdravik (*Anisantha tectorum*), helemaal verdroogd maar onmiskenbaar thuishorend op bedrijventerreinen, Bolletjesraket (*Rapistrum rugosum*), Groene naalदार (*Setaria viridis*) en natuurlijk Bleekgele droogbloem (*Gnaphalium luteo-album*).

Ten slotte zagen we nog een verdwaalde Zonnebloem en een Tomaat, misschien als voorbode van de plantengroei in een warme toekomst?

Volgende pagina donderdag 16 augustus 2018

Bedrijventerrein Bredewater aflevering 6

Fred Reeder

Locatie: Km-hok 30.57.43

Datum: do 16 augustus

Aanvang: 19.00 uur

Aanwezig: Marga Kreike, Henk Lubberding, Joke de Ridder, Johan Vos en Fred Reeder

Het was een warme zomeravond, die 16de augustus, dit in tegenstelling tot ons eerste bezoek op 21 april toen het nog erg fris was voor de tijd van het jaar. In de zone tussen de Afrikaweg en het

Bredewater bevinden zich een aantal kantoorcomplexen dat deels al tijden verlaten is. Dat biedt mogelijkheden voor de plantenwerkgroep en vooral parkeerplaatsen die jaren niet gebruikt worden, zijn interessant. Om de parkeerplaatsen van elkaar te scheiden waren op één van die terreinen stroken met basaltgrind aanwezig. Daar werden nogal wat uiteenlopende soorten genoteerd. In één van die grindstroken stonden Brede wespenorchis en het als redelijk vochtminnend bekend staande Heelblaadjes. Tussen de straatklinkers honderden exemplaren van de Bleekgele

Heelblaadjes (Fred Reeder)

droogbloem. Aan de rand van het terrein en tussen de klinkers stonden exemplaren van de Europese blazenstruik (*Colutea arborescens*) zowel in bloei als ook al met opgeblazen peulen. Het gaat om een middelgrote struik (tot 4.0 m. hoog) die vanuit tuinen kan verwilderen. Waar deze zaailingen vandaan kwamen blijft onduidelijk, In Zoetermeer zie je deze struik weinig. Op internet vond ik de volgende aanvullende informatie:

“Blazenstruik wordt al lang als sierstruik gekweekt. Al in de tweede helft van de negentiende eeuw werd de soort plaatselijk als vrij algemeen beschouwd, bv. op de Sint-Pietersberg. Ze komt voor op droge, uitgesproken zonnige standplaatsen, vaak op iets tot sterk kalkhoudende grond (kalkhellingen, duinstruweel, kanaal- en spoorwegbermen). Daarnaast wordt blazenstruik ook aangetroffen in ruigten en op diverse andere stedelijke standplaatsen. In dat geval zijn de planten vaak weinig vitaal”.

Al verder speurend kwamen we grote exemplaren van de Hoge fijnstraal tegen. Zonder overdrijven waren sommige zo'n 1.50 m. hoog. Natuurlijk kregen we ook op deze avond weer te maken met verschillende bastaardwederiken. Dit keer troffen we een bastaardwederik met opvallend lichte (vrijwel witte) bloemen aan. Dat zou heel goed een Bleke bastaardwederik (*Epilobium roseum*) kunnen zijn was onze eerste reactie, maar de bladsteel haalde zeker niet de vereiste minimale lengte van 5 mm. Dus kozen we uiteindelijk toch voor de Beklierde (*Epilobium ciliatum*).

Het in het voorjaar hier gevonden exemplaar van het Stinkend nieskruid stond er nog, evenals de drie draviksoorten: de Zachte, de IJle en de Zwenkdravik.

Europese blazenstruik (Fred Reeder)

Over grassen gesproken, onder het in de bermen aangeplante sortiment bevindt zich een siergras dat zich (blijkbaar) gemakkelijk in de omgeving uitzaait.

Navraag bij Griffioen (de leverancier van het sortiment) leert dat het gaat om: Ruwe smele *Deschampsia cespitosa*)

Na nog een blik geworpen te hebben in de bermen van het Bredewater was het genoeg voor die avond en tegen negenen stapten we weer op de fiets om huiswaarts te keren.

Volgende pagina donderdag 22 augustus 2018

Bentwoud

Henk Lubberding

Op woensdag 22 augustus waren de PQ's in het Bentwoud voor de tweede keer dit jaar, weer aan de beurt. Tilly, Joke, Fred en Henk togen daarvoor per fiets richting Bentwoud om de vegetatie van de 4

PQ's op te nemen. De invloed van de droge zomer leek wel mee te vallen, maar helaas waren twee van de vier PQ's recent gemaaid, PQ1 is onderdeel van het begrazings gebied dus daar was niet gemaaid.

Het soortenrijkst blijft het lange smalle taludvlak (PQ4). In geen van de vier PQ's hebben we (grote) veranderingen in de vegetatie geconstateerd, voor zover dat in PQ's 3 en 4 mogelijk was vanwege de recente maaironde.

Pas gemaaide PQ 4 (Fred Reeder)

Volgende pagina zaterdag 6 en 22 september 2018

Stadsplanten in Buytenwegh

Johan Vos

Locatie: Km-hok 30.57.23

Data: za 6 en 22 september

Aanvang: 10.00 uur

Aanwezig op 8 september: Tilly Kester, Winny Koelé, Marga Kreike en Johan Vos

Aanwezig op 22 september: Lucas Breedveld, Tilly Kester, Winny Koelé, Henk Lubberding, Fred Reeder, Joke de Ridder, Johan Vos en als gast Dick Gatsonides

Na een lange zomer was het resultaat van de eerste regenbuien goed te zien op zaterdagochtend 6 september. De vegetatie stond er, voor zover nog niet gemaaid, fris en groen bij. Voor een heleboel soorten zelfs reden om opnieuw in bloei te komen. Zo troffen we op vele plaatsen bloeiende Glanshaver aan! Het was een mooie zwoele nazomerochtend.

Groene naalbaar (Fred Reeder)

Het doel van de ochtend van 6 september was om een route door Buytenwegh te programmeren die voldoende 'leuke' stadsplanten zou opleveren voor de 22ste. De tocht voerde ons via het winkelcentrum en het Therapeuticum Aurum langs de hoofdtocht, richting natuurvriendelijke oever die tegenwoordig omzoomd wordt door een compleet nieuwe buurt. We keken voor het overgrote deel aan tegen een nazomerbegroeiing met veel ruige (hoge) soorten.

Opvallend was een ereprijssoort die bij nadere bestudering Akkerereprijs (*Veronica agrestis*) bleek te zijn. De stijl korter dan de inkeping van de doosvrucht die van klierharen van dezelfde grootte was voorzien. In de meer stenige delen van de wijk troffen we de 'normale' stadsplanten (voor Zoetermeer) aan. Hoge fijnstraal, Harig vingergras, Bleekgele droogbloem, Schijnpapaver, Gehoornde klaverzuring, Groene naalbaar, Schapenzuring e.d,

Op 22 september hadden we te maken met een heel ander weertype. Hoewel de ochtend droog was voorspeld werden we toch al vrij snel getraakteerd op flinke buien. Gelukkig zijn er in een woonwijk vrijwel overal plekjes te vinden waar je kunt schuilen en droog kunt strepen of je telefoon kunt

In de regen (Fred Reeder)

gebruiken maar leuk was het niet. Erg fijn was dat we iemand van buiten (dit keer uit de Haarlemmermeer afkomstig) bij ons hadden die met een frisse blik over onze schouders meekeek. Zo ontstond ook al gauw weer discussie over wat je wel en niet als wild/verwilderd dient te beschouwen. Onze ambitie voor deze dag hadden we gesteld op 150 soorten, uiteindelijk werden het er 160. Leuke vondsten waren: Kleine majer, Spaanse dravik, Muurleeuwenbekje, Beemdlangbloem, Ronde ooievaarsbek, Muursla, Kransmuur en als klap op de vuurpijl Wilde Sorgo (een gras dat opvalt

door de brede bladen met witte middennerf). Toen de regen een steeds permanent karakter kreeg hebben Dick, Joke en ik koffie gedronken en ons brood opgegeten in een café in het winkelcentrum. De rest van de groep had het al eerder voor gezien gehouden. Na de lunch zijn we nog even bij de varenmuur aan het eind van de hoofdtocht gaan kijken. Tot onze grote schrik zagen we dat deze schoongemaakt en opnieuw gevoegd was. Geen varen had dit overleefd, hoewel? Blijkbaar kan de natuur tegen een stootje want Dick trof toch nog een paar Muurvarentjes en drie zwarte restanten van de Steenbreekvarens aan. Communicatie blijkt ook hier weer de zwakke schakel te zijn omdat deze groeiplaats al vele jaren bij de gemeente bekend is.

Muskuskaasjeskruid (Fred Reeder)

Tot slot: om samen met Floron jaarlijks een stadsplantendag te organiseren wordt door velen van ons als een waardevolle aanvulling gezien op onze activiteiten. We willen Dick bedanken voor zijn deskundige inbreng en hopen dat er volgend jaar meer buitenstaanders naar Zoetermeer komen.

Voor het eerst zo laat in het jaar

Fred Reeder en Joke de Ridder

Locatie: Km-hok 30.57.45

Datum: za 20 oktober

Aanvang: 10.00 uur

Aanwezig: Lucas Breedveld, David van de Heisteeg (gast), Tilly Kester, Henk Lubberding, Johan Vos, Joke de Ridder en Fred Reeder

Johan en ik, zijnde de oudste actieve leden van de plantenwerkgroep, zowel in leeftijd als in lidmaatschapsjaren, hebben dit nog niet eerder meegemaakt. Een PlantenWerkGroep (PWG) rondje op 20 oktober! Samen met Tilly, Joke, Henk, Lucas en David werd een route gelopen door de oudste uitbreiding van het vroegere dorp Zoetermeer, met straten met zeehelden en schildersnamen.

Straatbeeld (Fred Reeder)

Straten omzoomd door minder goed onderhouden voortuinen met veel 'onkruiden'. Een waar feest voor de wilde planten liefhebber. De operatie Steenbreek, bedoeld om de versteende tuinen om te toveren ([zie de actie steenbreek Zoetermeer](#)) tot groene paradijsjes is hier klaarblijkelijk nog niet aangeslagen. Sommige voortuinen zijn zelfs volledig betegeld en omgetoverd tot parkeerplaatsen. Toch was er nog genoeg te zien, hoewel lang niet alle planten meer op naam gebracht konden worden vanwege het ontbreken van bloemen, Kleine rozetjes, een wikkesoort, hier schoot onze kennis te kort.

Leuke vondsten waren: Brede wespenorchis op 2 plaatsen, veel Hoge fijnstraal, uitgezaaide bomen en struiken, Glad walstro, Moerasspirea, Muurpeper, bloeiende Oosterse karmozijnbes (8 vruchtjes in een cirkeltje), ook bloeiende Kleine veldkers en een Hemelsleutel (die we niet verder op naam hebben gebracht). Veel tuinplanten probeerden de straat te veroveren, al dan niet met hulp van bewoners, wat het strepen er niet bepaald eenvoudiger op maakte. In sommige tuintjes waren de Buxushaagjes volkomen gesloopt door de

Bloeiende Karmozijnbes (Tilly Kester)

Buxusmot. In de Molenstraat boden de grote Essen een trieste aanblik door de Essentakziekte (denken we). Kortom het nieuws van de laatste tijd voor wat betreft ziektes en schade aan bomen en haagjes waren goed zichtbaar deze ochtend. Maar de plantenwerkgroep, opgewekt als immer, bleef rustig doorzoeken.

Naast een verborgen tuincomplexje kwamen we een selderijplant tegen, verderop Slaapmutsje, Bernagie en Zegekruid. Of dit gestreept moet worden levert dan altijd weer de nodige discussie op.

Rond 12.00 uur haakten Henk, David en Fred af. Joke, Tilly, Lucas en Johan zetten de tocht verder voort.

Vervolgens kwamen we op een groot (braakliggend) grasveld terecht waar we o.a. Grote kaardenbol aantreffen. Enkele nieuwsgierige bewoners, die met de hond liepen vertelden ons dat er hier huizen gebouwd zouden worden. Zij hoopten dat wij zeldzame planten zouden vinden wat de bouw zou verhinderen, maar helaas, Gevleugeld hertshooi en de Grote kaardenbol waren de leukste vondsten hier.

Heggenduizendknoop (Tilly Kester)

Op de terugweg naar de fietsen vond Tilly Heggenduizendknoop, een in Zoetermeer zeer zeldzame soort die inderdaad in een ligusterhaag groeide, Ongetwijfeld de leukste vondst van de dag. De eindstand van onze zoektocht: 112 soorten, niet slecht voor oktober.